

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	2
Siste nytt fra BIO	2
Halvtårsrapport fra BIO	2
2 ledige universitetsstipendiatstillinger ved BIO.....	3
Samarbeidsavtale med Canada på termofil bakterie fra dypbiosfæren	3
Såkornmidler til Ole Brix	4
Budsjettforslag for 2006: STRATEGISKE MIDLER.....	4
Purring: forslag til instituttsråds kandidater	4
Universitetslektor-vikariat i fiskeribiologi	5
Siste nytt fra verden rundt oss	5
Støtt ERC: European Research Council.....	5
BIO i medier	5
Christoffer Schander: En skål for brunsneglen.....	5
Anne Gro lærer torsken skikk og bruk.....	6
Jeppe Kolding: Vi bør lære av afrikanske fiskere	6
Ny doktorgrad	6
Gyda Christophersen: Oppdrett av kamskjellyngel.....	6
Avsluttende mastergradseksamen	7
Berit Seljestokken: Behandling av vibriose hjå atlantisk torsk (<i>Gadus morhua</i> L.) med florfenikol	7
Kari Grutle: Bruk av biller (<i>Coleoptera</i>) som predatorer på iberiskogsneglen, <i>Arion lusitanicus</i> Mabilie 1868.....	7
Allan Herrera Gonzalez: Biotic and abiotic factors potentially affecting <i>Hypothenemus hampei</i> (<i>Coleoptera</i> , <i>Curculionidae</i> , <i>Scolytinae</i>) populations in coffee fallen fruits, in Heredia, Costa Rica ...	7
Anette Strømme: Salamander (<i>Triturus cristatus</i>) i Geitaknottene naturreservat: Populasjonsestimering og fødetilgang i dammene	7
Siri Aaserud Olsen: Kan fettsyrer benyttes som biomarkør for å spore påvirkningen av organisk avfall fra oppdrettsanlegg i dietten hos dypvannsreke <i>Pandalus borealis</i> , Krøyer 1838?.....	8
Arne Runde: Overlapping mellom sild (<i>Clupea harengus</i>) og sei (<i>Pollachius virens</i>) i tid og rom – Interaksjoner og effekter på stimadferd	8
Linda Andersen: Vevstropisme til Norsk Salmonid Alfavirus (NSAV) etter eksperimentell smitte	8
Katrine Bones Enger: Prokaryote expression of partial E1 protein from Norwegian Salmonid Alphavirus (NSAV)	8
Karl Fredrik Ottem: Expression of Norwegian Salmonid Alphavirus (NSAV) structural protein E2 in <i>E.coli</i>	9
Info fra studieseksjonen	9
Karakterer på mastereksamen så langt.....	9
Studieplanendringer for studieåret 2006/2007.....	9
Nordic Marine Academy tilbyr fire Forskerkurs i høst	9
Nytt om finansieringsmuligheter	10
Marie Curie Training Networks	10
Forskningsrådets FRIBIOØKO.....	10
Konferanser	10
Nye artikler	10
Frede Thingstad & Mikrobiell økologi: Ole Brumm-strategi for mikroorganismer	10
Torstein Solhøy og Thor Vollan: leddyr-samfunn i Tibet.....	10
Ulrike Herzschuh: rekonstruksjon av vannstand og primærproduksjon i innsjø i Kina	11
Ulrike Herzschuh: rekonstruksjon av vannstand og saltholdighet i innsjø i Kina	11

Viktige tidsfrister

- 30. juni:** levering av ønskeliste over stillinger, for inkludering i forskningsstrategien. Forskergruppelederne i de 2 komiteene som ikke hadde møte nr. 2 og dermed ikke levert samlet ønskeliste med begrunnelse, får fortsatt anledning til å fremme sine individuelle forslag innen 30. juni. Endelig versjon av forskningsstrategien til BIO – der stillinger inngår – blir tatt opp på ledermøte etter sommerferien.
- 1. juli:** søknad om tilgang til plass i akvalaboratoriet og sykdomslaboratoriet ved ILAB i høstsemesteret 2005, innenfor avtalen mellom UiB og ILAB. Skjema og mer info: <http://www.ilab.uib.no//Driftsavtalen.pdf>
- 18. juli:** søknadsfrist for 2 universitetsstipendiat-stillinger ved BIO (se lenger nede i BIO-INFO).
- 1. august:** Frist for innspill til strategiske satsninger i 2006, til bruk i BIOs budsjettforslag (se lenger nede i BIO-INFO).
- 1. august:** søknadsfrist for [mobilitetsstipend](#) fra Nordic Marine Academy. Behandlingstid er under 6 uker, slik at reisen kan foretas allerede i slutten av september.
- 2. august:** Frist for forslag til kandidater til instituttrådet (se lenger nede i BIO-INFO).
- 1. september:** Frist til å fremme forslag om [organisering av Forskerkurs i 2006](#) under Nordic Marine Academy
- Ca. 15. september:** forslag til studieplanendringer leveres til programstyrene.

Siste nytt fra BIO

Halvtårsrapport fra BIO

Dette er siste BIO-INFO våren 2005, og det er også en måned til neste utgave. En kort halvårsrapport fra BIO, med både bakover- og framover-perspektiv kan derfor være på sin plass.

Forskning: I forhold til i fjor så publiserer BIO faktisk litt mer i år. Men det er små marginer, og vi kan ikke vite sikkert før året er omme. Det er også en helt usignifikant økning i gjennomsnittlig JIF på de 70 artiklene vi har fått ut hittil, i forhold til fjoråret. Vi har hatt [10 disputaser](#) hittil i år, og er dermed helt i rute mot de vanlige 20 fra BIO og forløperne. Vi kan også i vår skilte med flere artikler i topp-tidsskriftene:

Birks HJB. 2005. Mind the gap: how open were European primeval forests? *Trends Ecol. Evol.* 20: 154-156.

Skorping A. 2005. Parasites in the grand scheme of things. *Trends Ecol. Evol.* 20: 287-288.

Smol JP, Wolfe AP, Birks HJB, Douglas MSV, Jones VJ, Korhola A, Pienitz R, Ruhland K, Sorvari S, Antoniadis D, Brooks SJ, Fallu MA, Hughes M, Keatley BE, Laing TE, Michelutti N, Nazarova L, Nyman M, Paterson AM, Perren B, Quinlan R, Rautio M, Saulnier-Talbot E, Siitonen S, Solovieva N, Weckstrom J 2005. Climate-driven regime shifts in the biological communities of arctic lakes. *Proc. Natl Acad Sci. USA* 102: 4397-4402

Karlström M, Stokke R, Steen IH, Birkeland NK, Ladenstein R 2005. Isocitrate dehydrogenase from the hyperthermophile *Aeropyrum pernix*: X-ray structure analysis of a ternary enzyme-substrate complex and thermal stability. *J Mol Biol.* 345:559-577.

Schleper C, G Jurgens & M Jonuscheit 2005. Genomic studies of uncultivated Archaea. *Nature Reviews Microbiology* 3: 479-488.

Högstedt, G. T Seldal & A Breistøl 2005. Period length in cyclic animal populations. *Ecology* 86: 373-378

Lepage O, Larson ET, Mayer I, Winberg S 2005. Tryptophan affects both gastrointestinal melatonin production and interrenal activity in stressed and nonstressed rainbow trout. *J. Pineal. Res.* 38: 264-271

Thingstad TF, Øvreås L, Egge JK, Løvdal T & Heldal M 2005. Use of non-limiting substrates to increase size; a generic strategy to simultaneously optimize uptake and minimize predation in pelagic osmotrophs? *Ecology Letters* 8: 675-682

Braithwaite VA & AGV Salvanes 2005. Environmental variability in the early rearing environment generates behaviourally flexible cod: implications for rehabilitating wild populations. *Proc. R. Soc. B* (in press)

Utdanning: Vi er i rute med overgangen til MSc-grader. Det fosser ut kandidater denne måneden, som dette BIO-INFO og [denne oversikten](#) viser. Gjennom bisitterordningen og de siste ukens fokus på nye karakterer, så ser det også ut til at BIO har klart overgangen til bokstavkarakterene på mastergraden.

Høsten som kommer:

SFI og SFF: De store prosessene i høst blir arbeidet mot søknadsfristene for Senter for fremragende forskning og Senter for forskningsbasert innovasjon. Vi har lenge visst at **Sigurd Stefansson** koordinerer en SFF-søknad sammen med Molekylærbiologisk institutt rettet inn mot utviklingsbiologi/tidlig livshistorie hos fisk. Andre sentrale BIO-forskere i denne gruppen er **Arild Folkvord** og **Ivar Rønnestad**. I budsjettforslaget som skal sendes fakultetet i august vil både BIO og MBI be om at MN og UiB bevilger midler til en **sebrafisk-fasilitet** til 3-4 millioner. Tanken er at den skal bygges i 3. etasje i dagens bio-blokk, og bli til stor velsignelse for en hærskare av forskere. Sars-senteret har allerede en slik fasilitet i ILAB-arealet i første etasje, men der er kapasiteten sprengt. Kanskje kommer det andre forslag til SFF, også? UiB har internfrist 24. august!

Vi vet også at **Ragnar Nortvedt** er svært sentral i en SFI-gruppering med arbeidstitel "fra hav til helse". Bak denne søknaden står forskere ved BIO, MBI, Kjemisk institutt, flere institutt ved medfak, Havforskningsinstituttet, NIFES, Fiskeriforskning og Christian Michelsen Research.

Husbygging: Høsten blir også helt avgjørende for hvordan vi skal ha det ved BIO de neste 10-årene. Det sentrale brukerutvalget (som er lokalt ved BIO og ikke sentralt ved Muséplass) må ta stilling til mange store spørsmål i løpet av august og september, så pass på at diskusjonene går ivrig i kaffepausene framover.

Utdanning: BIO har fortsatt en utfordring i å tilpasse våre studier til at vi har blitt ett institutt. Se mer om dette under info fra studieseksjonen i dette BIO-INFO.

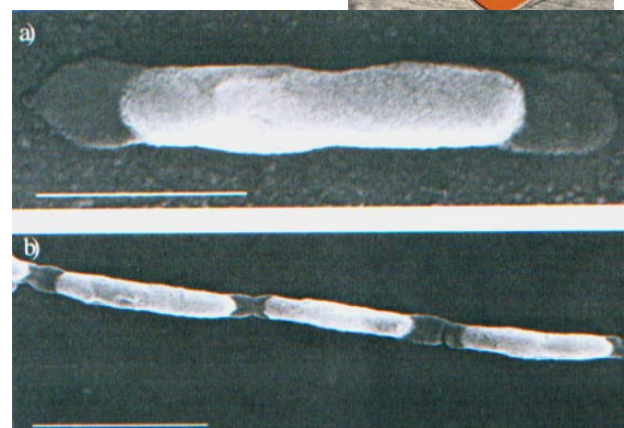
2 ledige universitetsstipendiatstillinger ved BIO

Søknadsfristen er satt slik at den skal passe for mastergradsstudentene som ble/blir ferdig nå i vår. Se under Ledige stillinger helt øverst på første side i BIO-INFO. Merk at ved disse to stillingene skal søknadene leveres elektronisk. (Dette er første gang med **elektronisk søknadsbehandling** i UiBs historie. BIO er frivillig prøvekanin for UiB.) Samtidig oppfordres alle med et ønske om en forskerkarriere om å lete seg fram til spennende stipendiat- og postdoc-jobber over hele verden. BIOs oversikt over ledige stillinger gir henvisninger til mange spennende jobb-torg i Skandinavia og resten av verden.

Samarbeidsavtale med Canada på termofil bakterie fra dypbiosfæren

Forskergruppen *Ekstremofile mikroorganismer* har etablert et samarbeid med Genome Atlantic og Dalhousie University i Halifax, Canada, om genomforskning på en varmeelskende bakterie som nylig er isolert fra en oljebrønn i Nordsjøen lokalisert mer enn 1,5 km under havbunnen. Det er inngått en formell samarbeidsavtale med UiB, der UiB har sikret seg visse IP rettigheter. Det er doktorgradsstudent **Håkon Dahle** som har isolert bakterien, som foreløpig heter *Thermosipho* stamme TCF52B. Den vokser bl.a. med fiskeslo

som substrat ved høy temperatur, og har egenskaper med potensiale for bioteknologiske anvendelser. Bakterien tilhører en svært "gammel" utviklingslinje, *Thermotogales*, og representerer nære slektninger til de tidligste organismene. Sekvenseringen av bakteriegenomet ventes sluttført innen utgangen av 2005, og et mer inngående samarbeid med Dalhousie University på denne typen bakterier fra "sub-surface" og fysiologiske studier av stamme TCF52B er under planlegging.

Såkornmidler til Ole Brix

Kontaktutvalget for samarbeid mellom UiB og CMR har tildelt 300.000 i såkornmidler til prosjektet "Magnetic resonance imaging for density-determination of pelagic fish".

Budsjettforslag for 2006: STRATEGISKE MIDLER

Fakultetet vil utarbeide budsjettforslaget for 2006 på en slik måte at det samkjøres med fakultets forskningsstrategi for 2006-2010 og instituttens forskningsplaner. I dette ligger at fakultetet vil fremlegge forslag om avsetning av sentrale midler, fakultetsmidler og instituttmidler til iverksetting av de faglige satsninger. Vi ønsker derfor innspill knyttet opp mot de nye tiltak og melding om hvilke av de tidligere foreslåtte budsjettposter som bør videreføres i forbindelse med årets budsjett.

Nytt av året er at universitetsstyret vil fordele midler til strategiske forskningssatsninger, i form av tildelinger til konkrete tiltak, i hovedfordelingen i november, og det er derfor spesielt viktig at innsendte budsjettforslag er gjennomarbeidede forslag begrunnet i fakultetets forskningsstrategi og instituttens forskningsplaner. Dette gjør at årets arbeid med budsjettforslaget får økt betydning når det gjelder mulighetene for friske tildelinger til fakultetet.

Det er ønskelig med

- satsninger som er så billige at BIO kan klare dem over dagens budsjett.
- forslag som krever omstillingsmidler fra fakultetet.
- Dessuten vil fakultetet gjerne at instituttene alene eller i fellesskap kan peke på kostbare satsninger, i tilfelle Stortinget får det for seg at det skal satses på naturvitenskap i statsbudsjettet.

Forslag om tiltak til instituttleder innen **1. august**.

Purring: forslag til instituttsråds kandidater

Vi satser på å arrangere valg på nytt instituttråd i løpet av august.

En god nyhet er at vi har fått godkjent å avholde elektronisk valg. Det arbeides med oppdaterte mantallslistene, men de som kan oppfordres snarest til å sende inn forslag til kandidater. Dette gjelder gruppene A, B og C. Altfor få forslag er kommet inn til nå.

Nåværende instituttråd har sin funksjonstid ut juni, og nye rådsmedlemmer må velges for neste valgperiode. Vi er sent ute, men tar sikte på å få inn forslag til kandidater før ferien. Valget vil bli avholdt i begynnelsen av høstsemesteret. Instituttrådet skal bestå av 13 medlemmer fordelt slik:

Gruppe	antall medlemmer	antall varamedlemmer
A	7	9
B	1	3
C	2	4
D	3	5

Valget skal foregå som preferansevalg innen gruppene A, B og C. Mantallslistene vil bli publisert senere. Merk at personer lønnet av UNIFOB står ikke i mantallet. Gruppe D, studentene kan velge listevalg.

For at valget skal kunne gjennomføres ber vi om forslag til kandidater innen hver gruppe. Hvert forslag kan inneholde opp til så mange personer som skal velges i vedkommende gruppe (kandidater + vara), og må være undertegnet av tre personer i den gruppen det gjelder. Personer som foreslås må være forespurt og være villig til å stille til valg. Forslag kan sendes som (intern) post, eller fax til **Kari Eeg** i administrasjonen innen **2. august kl 1500**.

Studentene (gruppe D) behøver ikke sende forslag til kandidater til valgkomiteen.

Vi minner om at valgeregler kan finnes på websiden <http://uib.no/regelsamling/start.shtml>. Nåværende instituttråd finnes på <http://bio.uib.no/lokal/utvalg/rad/index.php>. Alle nåværende kandidater er valgbar på nytt.

For valgstyret, Magnar Aksland

Universitetslektor-vikariat i fiskeribiologi

BIO er i ferd med å engasjere dr. scient. **Geir Blom** som universitetslektor i fiskeribiologi kommende studieår. Vikariatet er midlertidig, og er begrunnet med at Kolding skal på forskningsfri, Nævdal har pensjonert seg og Ulltang har gått over i 60 % stilling. Det hjelper heller ikke at Salvanes har latt seg prorektorisere. (Eneste bilde jeg fant av Geir på web, er [dette](#).)

Siste nytt fra verden rundt oss

Støtt ERC: European Research Council

Kjære kollega!

Du har kanskje mottatt dette skrivet om ERC fra andre kilder; i så fall beklager jeg bryet. Men det er viktig at vi i Norge også støtter ERC, som nå er alvorlig truet. Her kan vi miste en viktig sjanse til å styre en del penger til fri kvalitetsforskning og bort fra det gamle EU-systemet. Jeg vil oppfordre deg til å sende det omtalte brevet (se under) med epost til Kristin Clemet (kc@ufd.dep.no) så snart som mulig. Spre gjerne brevet i ditt nærmiljø; min adresseliste er komponert etter innfallsmetoden. Med hilsen, Erik Boye (Universitetet i Oslo)

Dear Colleagues

You might have heard over the past couple of weeks that the budget for research in the next EU Framework Programme (FP7; 20072013) looks likely to be significantly lower than we hoped indeed not much of an increase, on an annual basis, over the current FP6 level. Although there seems to be almost unanimous support among national governments for the creation of an ERC in FP7, we are worried that the budget cut might mean that there is insufficient funding to make the new ERC effective or, worse, that the ERC idea might even slip completely off the agenda.

If the ERC doesn't happen in 2007, the chances are that it will never happen. We must make sure that our Ministers continue to give their full support to the creation of an independent European basic research-funding agency. We are calling on you to write now to your national Minister for Research. Please

- surf to <http://ultr23.vub.ac.be/petition> and download the letter
- find the postal address (or e-mail address) of your Minister on the webpage or on the web
- send the letter to him or her as soon as possible.

The Research Ministers meet in Cardiff (Wales, UK) on 11 July when Lord Patten will present the final report of his 'Identification Committee' for the ERC.

Let's keep up the pressure!

Kai Simons, President, European Life Scientist Organization (ELSO)

BIO i medier

Christoffer Schander: En skål for brunsneglen

En skål eller isboks med øl er en effektiv felle i kampen mot den forhatte brunsneglen, viser undersøkelser ledet av UiB-professor Christoffer Schander.

– Det finnes mange kommersielle sneglefeller på markedet, men de er ganske dyre. Vi ville finne ut hvor effektiv en slik kommersiell felle er sammenlignet med en enkel, hjemmelaget variant. Vi fylte noen centimeter øl på en vanlig isboks og gravde den ned, og den viste seg å være akkurat like effektiv som den kommersielle fellen, forteller Schander, som er professor i marin biodiversitet ved UiB. Les mer i [På Høyden](#), som har oppdaget at Christoffer har publisert (se forrige BIO-INFO) at øl i boks er like godt som kjøpefeller for sneglejegere. Både Vestlandsrevyen og NRK Hordaland har også fattet interesse for den første nyttige bruk av øl.

Brunsneglen tiltrekkes av øl, men professor Christoffer Schander tror ikke lettøl (bildet) gjør samme nytten som vanlig øl. Aller helst bør ølet være mørkt. (Foto: Runo Isaksen)

Anne Gro lærer torsken skikk og bruk

Nå har også forskning.no tatt saken om opplæring av torsk før utsetting.

Utsetting av fiskelarvar og yngel har lenge vore brukt som botemiddel for å auke truga villfiskbestandar, men suksessen har jamt over vore liten. No viser det seg at med eit minimum av oppdraging, kan fisken få sterkt auka sjansar for å overleve i fridom.

Det er professor **Anne Gro Vea Salvanes** ved Institutt for biologi som, saman med den britiske kollegaen Victoria A. Braithwaite, publiserte ein artikkel om dette i Proceedings of the Royal Society B onsdag 1. juni.

Utsetting av fisk for å styrke lokalbestanden har gått føre seg lenge, men har også vore kontroversielt. Mange har frykta at settefisker skulle utkonkurrere den ville bestanden.

[Les mer..](#)

Jeppe Kolding: Vi bør lære av afrikanske fiskere

Tradisjonelt, uregulert ferskvannsfiske i afrikanske innsjøer er overraskende bærekraftig. Samtidig har norsk fiskeriforvaltning mye å lære av de afrikanske fiskerne, mener førsteamanuensis **Jeppe Kolding** ved Universitetet i Bergen.

- Omtrent halvparten av fisken som høstes i verden kommer fra småskalafiskerier, og en sjettedel fra tropiske ferskvannsfiskerier. Småskalafisket har miljømessige fortrinn som at det skjer lite dumping, og det har lavt energiforbruk sammenlignet med industrielt fiske. Samtidig har det vært forsket lite på det, sier Jeppe Kolding, som har kontor plass ved Biologisk institutt når han ikke er i felten i Afrika. Les mer i forskning.no.

Ny doktorgrad

Gyda Christophersen: Oppdrett av kamskjellyngel

Gyda Christophersen disputerer tirsdag 28. juni 2005 for dr. scient.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: "Effects of environmental conditions on culturing scallop spat (*Pecten maximus*)".

Stort kamskjell (*Pecten maximus*) er etterspurt som matskjell og regnet som en sentral art for oppdrett i Norge. Klekkerproduksjon av kamskjellyngel er nødvendig for å sikre nok yngel til videre vekst i hengekultur og bunnkultur/havbeite hos norske dyrkere. Doktorgradsarbeidet har inngått i et prosjekt for å oppnå stabil overlevelse, god vekst og sesonguavhengig produksjon av 2-15 mm yngel.

Å sikre jevn overlevelse og vekst av kamskjellyngel er en stor utfordring innen kamskjelloppdrett. Spesielt sårbare er 2 mm små kamskjell som overføres fra kontrollerte innendørs dyrkingsbetingelser til mer naturlige forhold i sjø- eller landbaserte vekstanlegg (nursery). I denne fasen går skjellene over fra å bli fôret med dyrkede alger til å livnære seg av naturlig føde. De utførte arbeidene viste at kontroll med vannmiljøforholdene (temperatur, saltholdighet og fødetilgjengelighet), metode for overføring, valg av lokalitet og tidspunkt for overføring er avgjørende for god vekst og forutsigbar overlevelse hos kamskjellyngel. Oppvarming av sjøvann og dyrking av fôralger medfører betydelige kostnader ved yngelproduksjon. Kostnadene kan reduseres ved å øke resirkuleringsgraden av vann og alger i dyrkingssystemet. I klekkeriet viste yngelen bedre vekst og overlevelse ved temperaturer over 15 °C, mens saltholdighet under 30 promille hadde negativ effekt. Liten kamskjellyngel fester seg med byssustråder til underlaget dersom forholdene er gode, og "festeadferden" ble sterkt svekket med lavere saltholdighet. Temperaturen i sjøen er viktig for veksten. Overføring av små yngel til sjø med lav temperatur (<7 °C) var dødelig. Overlevelsen ble økt ved å venne yngelen til kaldere vann før utsetting eller ved å overføre større yngel. Vekstanlegg som benytter soloppvarmede poller som vannkilde kan framskynde produksjonssesongen om våren. Avhengig av kvalitet på yngel og årstid ble det videre vist at yngel tåler transport i 12-24 timer.

Personalia: Gyda Christophersen er født i 1962 i Tromsø og oppvokst i Oslo og Kristiansand. Hun tok sin cand. scient eksamen i generell akvakultur ved UiB 1994, og var NFR stipendiat i perioden 1996-98. Doktorgradsarbeidet er utført ved BIO (tidligere IFM) og Senter for Miljø- og Ressursstudier ved UiB. Gyda Christophersen er for tiden ansatt som forsker ved SMR.

Tidspunkt og sted for disputasen:

28.06.2005, kl. 10:15, Stort Auditorium, Datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgt. 55

Avsluttende mastergradseksamen

Berit Seljestokken: Behandling av vibriose hjå atlantisk torsk (*Gadus morhua* L.) med florfenikol

Berit Seljestokken holder mandag 27. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i FISKEHELSE

Tittel på oppgave: Behandling av vibriose hjå atlantisk torsk (*Gadus morhua* L.) med florfenikol

Veiledere: Ole Bent Samuelsen. Øyvind Bergh

Sensor: Ragna Heggebø

Bisitter: Heidrun Wergeland

STED: Seminarrom 328 C1, 3. etasje, bioblokken, Høyteknologisenteret

TID: Mandag 27. juni kl. 09.30

Alle interesserte er velkommen!

Kari Grutle: Bruk av biller (*Coleoptera*) som predatorer på iberiaskogsneglen, *Arion lusitanicus* Mabille 1868.

Kari Grutle holder mandag 27. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Bruk av biller (*Coleoptera*) som predatorer på iberiaskogsneglen, *Arion lusitanicus* Mabille 1868.

Veiledere: Lawrence Kirkendall og Torstein Solhøy

Sensor: Odd Jacobsen

Bisitter: Øyvind Fiksen

STED: Aud. 4 i Realfagbygget

TID: Mandag 27. juni kl. 12:30

Allan Herrera Gonzalez: Biotic and abiotic factors potentially affecting *Hypothenemus hampei* (*Coleoptera*, *Curculionidae*, *Scolytinae*) populations in coffee fallen fruits, in Heredia, Costa Rica

Allan Herrera Gonzalez tirsdag 28.juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Biotic and abiotic factors potentially affecting *Hypothenemus hampei* (*Coleoptera*, *Curculionidae*, *Scolytinae*) populations in coffee fallen fruits, in Heredia, Costa Rica

Veileder :Lawrence Kirkendall

Sensor: Odd Jacobsen

Bisitter: Christoffer Schander

STED: Aud. 4 i Realfagbygget

TID: Tirsdag 28. juni kl. 10:15

Alle interesserte er velkommen!

Anette Strømme: Salamander (*Triturus cristatus*) i Geitaknottene naturreservat: Populasjonsestimering og fødetilgang i dammene

Anette Strømme holder tirsdag 28. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Stor salamander (*Triturus cristatus*) i Geitaknottene naturreservat:

Populasjonsestimering og fødetilgang i dammene.

Veileder: Torstein Solhøy

Sensor: Odd Jacobsen

Bisitter: Kjersti Sjøtun

TID: Tirsdag 28. juni, tidspunkt og sted annonseres senere.

Alle interesserte er velkommen!

Siri Aaserud Olsen: Kan fettsyrer benyttes som biomarkør for å spore påvirkningen av organisk avfall fra oppdrettsanlegg i dietten hos dypvannsreke *Pandalus borealis*, Krøyer 1838?

Siri Aaserud Olsen holder torsdag 30. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i MARINBIOLOGI

Tittel på oppgaven: Kan fettsyrer benyttes som biomarkør for å spore påvirkningen av organisk avfall fra oppdrettsanlegg i dietten hos dypvannsreke *Pandalus borealis*, Krøyer 1838?

Veileder: Tore Høisæter, Otto Grahl Nilsen, Arne Ervik

Sensor: Hein Rune Skjoldal

Bisitter: Ragnar Nortvedt, Jeppe Kolding

STED: Seminarrom 328 C1, 3. etasje, bioblokken, Høyteknologisenteret

TID: Torsdag 30. juni kl. 11.15

Alle interesserte er velkommen!

Arne Runde: Overlapping mellom sild (*Clupea harengus*) og sei(*Pollachius virens*) i tid og rom – Interaksjoner og effekter på stimadferd

Arne Runde holder torsdag 30. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i MARINBIOLOGI

Tittel på oppgaven: Overlapping mellom sild (*Clupea harengus*) og sei(*Pollachius virens*) i tid og rom – Interaksjoner og effekter på stimadferd

Veileder: Anders Fernø, Aril Slotte

Sensor: Harald Gjøsæter

Bisitter: Peter Emil Kaland

STED: Seminarrom 328 C1, 3. etasje, bioblokken, Høyteknologisenteret

TID: Torsdag 30. juni kl. 13.15

Alle interesserte er velkommen!

Linda Andersen: Vevstropisme til Norsk Salmonid Alfavirus (NSAV) etter eksperimentell smitte

Linda Andersen holder onsdag 6. juli avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i FISKEHELSE

Tittel på oppgave: Vevstropisme til Norsk Salmonid Alfavirus (NSAV) etter eksperimentell smitte

Veiledere: Are Nylund, Kjartan Hodneland

Sensor: Stein Mortensen

Bisitter: Audrey Geffen

STED: Seminarrom 328 C1, 3. etasje, bioblokken, Høyteknologisenteret

TID: Onsdag 6. juli kl. 10.15

Alle interesserte er velkommen!

Katrine Bones Enger: Prokaryote expression of partial E1 protein from Norwegian Salmonid Alphavirus (NSAV)

Katrine Bones Enger holder onsdag 6. juli avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i FISKEHELSE

Tittel på oppgave: Prokaryote expression of partial E1 protein from Norwegian Salmonid Alphavirus (NSAV)

Veiledere: Are Nylund, Curt Endresen

Sensor: Stein Mortensen

Bisitter: Audrey Geffen

STED: Seminarrom 328 C1, 3. etasje, bioblokken, Høyteknologisenteret

TID: Onsdag 6. juli kl. 11.00

Alle interesserte er velkommen

Karl Fredrik Ottem: Expression of Norwegian Salmonid Alphavirus (NSAV) structural protein E2 in E.coli

Karl Fredrik Ottem holder onsdag 6. juli avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i FISKEHELSE

Tittel på oppgave: Expression of Norwegian Salmonid Alphavirus (NSAV) structural protein E2 in E.coli

Veiledere: Are Nylund, Curt Endresen

Sensor: Stein Mortensen

Bisitter: Audrey Geffen

STED: Seminarrom 328 C1, 3. etasje, bioblokken, Høyteknologisenteret

TID: Onsdag 6. juli kl. 12.00

Alle interesserte er velkommen!

Info fra studieseksjonen

Karakterer på mastereksamenen så langt

Så langt har vi fått registrert resultatene til 11 mastereksamenen i mai/juni. Karakterfordelingen er som følger:

A: 1

B: 4

C: 5

D: 1

E: 0

En endelig oversikt kommer i første BIO-INFO i august.

Studieplanendringer for studieåret 2006/2007

1. oktober har instituttet frist for å komme med forslag til studieplanendringer til fakultet. Det betyr at forslagene må behandles i våre programstyrer i siste halvdel av september. Vi må derfor ta sikte på å ha forslag inne til **15. september** til studieseksjonen.

Nå har vi anledning til å få gått gjennom studietilbudet vårt for å se på hvor vi kan gjøre endringer. BIO har ca. 100 emner og dette er litt for mange! BIO kan ikke basere seg på å kjøpe undervisning, derfor må emnetilbudet vårt gjenspeile seg i antall fast vitenskapelig tilsatte. Ta dette i betraktning når forslag til endringer utarbeides. En må også i enda større grad se på muligheten for å slå sammen emner på tvers av gamle instituttgrenser.

Emner som settes opp som faste vår eller høstemner SKAL gå, og kan ikke bare avlyses. Tenk derfor nøye gjennom om emnet skal gå fast eller uregelmessig, eller om det i det hele tatt er grunnlag for at emnet skal gå.. Dette vil ha særlig relevans for en del 300-talls emner. Store endringer (nedleggelse/oppsettelse av emner, sammensling av emner etc.) vil først tre i kraft for studieåret 2006/2007.

Ved begynnelsen av høstsemesteret vil det komme mer informasjon fra studieseksjonen vedrørende studieplanendringene, men dere oppfordres til å begynne å diskutere om dette allerede nå, 1. oktober kommer veldig fort!!

Nordic Marine Academy tilbyr fire Forskerkurs i høst

- [Economic analysis of fisheries management and fish markets](#). Koordinert av Prof. Rögnvaldur Hannesson, Norges Handelshøyskole. Oktober 3-14, 2005, Bergen.
- [Modeling marine populations from physics to evolution](#). Koordinert av Førsteam. Øyvind Fiksen, Universitetet i Bergen. Oktober 10-16, 2005, Bergen.
- [DELTA - State of the art tool in taxonomical work](#). Koordinert av Prof. Jörundur Svavarsson, University of Iceland. November 5-12, 2005, Sandgerdi, Island
- Introduction to model-oriented design of experiments for marine sciences. Koordinert av Prof. Kari Ruohonen, Finnish Game and Fisheries Research Institute. November 2005, Finland.

Mer info: www.bio.uib.no/nma

Nytt om finansieringsmuligheter

Marie Curie Training Networks

Den er en av de få ordninger under EUs 6RP som er åpen for alle fagområder, og UiB har god erfaring med denne type prosjekter, men konkurransen er hard.

The networks provide the means for research teams of recognised international stature to link up, in the context of a well-defined collaborative research project, in order to formulate and implement a structured training programme for researchers in a particular field of research.

Søknadsfrist: 28. september. http://fp6.cordis.lu/fp6/call_details.cfm?CALL_ID=210

Forskningsrådets FRIBIOØKO

Innen fristen 1.juni mottok Forskningsrådet 98 søknader for frittstående forskningsprosjekter innen biologi og økologi. Institutt for biologi har fremmet 18 av disse søknader.

Konferanser

[Fish Population Structure: Implications to Conservation](#). Annual International Symposium from the Fisheries Society of the British Isles. University of Aberdeen 10 -14 July 2006

[8th International Meeting of the Microarray Gene Expression Data](#). Bergen September 11-13.

Nye artikler

Frede Thingstad & Mikrobiell økologi: Ole Brumm-strategi for mikroorganismer

Thingstad TF, Øvreås L, Egge JK, Løvdal T & Heldal M 2005. Use of non-limiting substrates to increase size; a generic strategy to simultaneously optimize uptake and minimize predation in pelagic osmotrophs? ECOLOGY LETTERS 8: 675-682

Abstract: Coexistence of two organisms competing for the same nutrient is possible if one is an 'uptake', and the other a 'predation defence' specialist. In pelagic food webs this principle has been linked to cell size. Small osmotroph cells, with their high surface : volume ratio, have been argued to be uptake specialists, while larger osmotrophs avoiding the intense grazing pressure from small protozoan predators might represent 'predation defence' specialists. This may seem like an obligatory trade-off situation that necessitates a choice of either being small or being large, and thus being potentially dominant in oligotrophic or in eutrophic environments, respectively. However, in a more precise form, the theory for nutrient diffusion states that it is the 'surface : cell requirement of limiting element' ratio, rather than the 'surface : volume' ratio, that is important. The distinction is crucial, since it opens up the possibility of there being life strategies that use a non-limiting element to increase size. Hypothesized to maximize uptake and predator defence simultaneously, such strategies should be particularly successful. We suggest that this strategy is exploited by osmotrophs with different size and physiology, such as heterotrophic bacteria, unicellular cyanobacteria and diatoms. Since the strategy implies a shift in organism stoichiometry, the biogeochemical implications are strong, illustrating the tight relationships between physical micro-scale processes, organism life strategies, biodiversity, food web structure, and biogeochemistry.

Torstein Solhøy og Thor Vollan: leddyr-samfunn i Tibet

Jing S, Solhøy T, Wang HF, Vollan TI, Xu RM 2005. Differences in soil arthropod communities along a high altitude gradient at Shergyla Mountain, Tibet, China. ARCTIC ANTARCTIC AND ALPINE RESEARCH 37: 261-266

Abstract: This is the first time that the soil arthropod community composition along a high-altitude gradient (3837, 4105, and 5050 m a.s.l.) has been investigated in eastern Tibet, China. Five soil samples of 50 cm(2) were taken from each site and extracted for 7 days in Berlese/Tullgren funnels without heating. Acari was the dominant group of arthropods at all three elevations (79%, 53%, and 54%, respectively, from the lower site to the upper site). Prostigmata and Oribatida were more abundant than Mesostigmata and Astigmata at all three elevations. Mesostigmata and Oribatida were most abundant at the upper elevation (about 8,300 and 29,000 individuals/m(2), respectively). Prostigmata and Astigmata were most abundant at the lower elevation (about 170,000 and 20,000

individuals/m²), respectively). Collembola was most abundant at the middle elevation (about 68,000 individuals/m²). The insect taxa were most abundant at the lower elevation. Diptera larvae, Protura, and Homoptera were the most abundant taxa along the elevation gradient, while Hemiptera, Thysanoptera, and Protura occurred only at the lower elevation. A multivariate redundancy analysis (RDA) shows that 64% of the variance can be explained by altitude. A change in dominant mite taxa along the elevation gradient could be seen. From the lower to upper sites, the dominant taxa changed from Prostigmata to Prostigmata and Oribatida, and then to Oribatida. About 33 genera in 24 families of oribatid mites were found. The numbers of genera from the lower, middle, and upper elevation were 14, 20, and 19, respectively.

De to neste arbeidene er (med-)forfattet av [Ulrike Herzsuh](#). Hun var Marie-Curie Research Fellow i EECRG i fjor (se BIO-INFO 2/2004). Artiklene inngikk i hennes doktorgrad, og hun har nå en flott professor-jobb i Potsdam.

Ulrike Herzsuh: rekonstruksjon av vannstand og primærproduksjon i innsjø i Kina

Herzsuh U, Zhang CJ, Mischke S, Herzsuh R, Mohammadi F, Mingram B, Kurschner H, Riedel F 2005. A late Quaternary lake record from the Qilian Mountains (NW China): evolution of the primary production and the water depth reconstructed from macrofossil, pollen, biomarker, and isotope data. GLOBAL AND PLANETARY CHANGE 46: 361-379

Abstract: The history (45-0 ka BP) of the aquatic vegetation composition of the shallow alpine Lake Luanhaizi from the NE Tibetan Plateau is inferred from aquatic plant macrofossil frequencies and aquatic pollen and algae concentrations in the sediments. C/N (range: 0.3-100), delta(13)C (range: -28 to -15 parts per thousand), and n-alkane measurements yielded further information on the quantitative composition of sedimentary organic matter. The inferred primary production of the former lake ecosystem has been examined in respect of the alternative stable state theory of shallow lakes [Scheffer, M., 1989. Alternative stable states in eutrophic, shallow freshwater systems: a minimal model. Hydrobiological Bulletin 23, 73-83]. Switches between clear and turbid water conditions are explained by a colder climate and forest decline in the catchment area of Lake Luanhaizi. The macrofossil-based reconstruction of past water depth and salinity ranges, as well as other organic matter (OM) proxies allowed climatic inferences of the summer monsoon intensity during the late Quaternary. Around 45 ka BP, conditions similar to or even moister than present-day climate occurred. The Lake Luanhaizi record is further evidence against an extensive glaciation of the Tibetan Plateau and its bordering mountain ranges during the Last Glacial Maximum. Highest lake levels and consequently a strong summer monsoon are recorded for the early Holocene period, while gradually decreasing lake levels are reconstructed for the middle and late Holocene.

Ulrike Herzsuh: rekonstruksjon av vannstand og saltholdighet i innsjø i Kina

Mischke S, Herzsuh U, Zhang C, Bloemendal J, Riedel F 2005. A Late Quaternary lake record from the Qilian Mountains (NW China): lake level and salinity changes inferred from sediment properties and ostracod assemblages. GLOBAL AND PLANETARY CHANGE 46: 337-359

Abstract: Two sediment cores (length 13.94 and 12.93 m) have been drilled from the small alpine Lake Luanhaizi in the eastern central Qilian Mountains and correlated by means of magnetic susceptibility (MS). This paper focuses on the lithology and chronology of the longer core, on the results of loss on ignition (LOI), element concentration, thermomagnetic as well as magnetic hysteresis loop measurements, and on the ostracod record.

The recovered sediments represent three types of depositional environment: a shallow intermittent lake, a deeper permanent lake and a true playa lake. Three stages of a higher lake level and permanence of the water body are reconstructed. The lowermost stage of a permanent lake and inferred favourable environmental conditions occurred probably about 45 C-14 ka BP. The second stage of a deeper permanent lake occurred either shortly before or, more likely, following the LGM. Most favourable environmental conditions and highest water levels were reconstructed for the uppermost stage comprising the Holocene. Considering the lake record, glaciers have not reached the lake site at 3200 m altitude during the LGM, providing further evidence against a large ice sheet on the Tibetan Plateau.